

Lykaonia Bölgesi'nde Roma Dönemi'ne Ait Bir Grup Koloni Iconium Sikkesi*

Dr. Nizam Abay
Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
Arkeoloji Bölümü
nizamabay21@gmail.com

Öz

Iconium, günümüz Konya il merkezidir. Şehir MÖ 25 yılında Galatyalı Amyntas'ın ölümü sonucu Augustus tarafından Asia eyaletinin oluşturulmasıyla Roma egemenliğine girmiştir. Augustus döneminde kent kolonizasyon faaliyetlerine maruz kalmıştır. MS II. yy. da ise Hadrian Iconium Şehrini tam bir Roma kolonisi haline getirmiştir. Iconium kuzeyden - güneyden, doğudan - batıdan gelen yolların kavşak noktası üzerinde yer aldığından dolayı ticari öneme sahiptir. Bu sayede kentin birçok sikke darp ettiği anlaşılmaktadır. Nitekim Türkiye'deki çeşitli arkeoloji müzelerine bilimsel kazılarla veya satın alma veya müsadere yolu ile kazandırılmış, sikke teşhirinde sergilenen ve deposunda bulunan Roma Dönem'ine ait birçok Coloni - Iconium sikkeleri tespit edilmiştir. Çalışmamızda Roma dönemine tarihlenen bu sikkeler üzerinden ekonomik yaşam, inanç yapısı ve siyasal gelişim hakkında bilgi sahibi olunması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Iconium, Roma, koloni, sikke.

A Group of Colony Iconium Coins Belonging to the Roman Period in the Region of Lykaonia

Abstract

Iconium is the center of today's Konya province. The city entered into the domination of Rome with the formation of Asia State by Augustus as a result of the death of Amyntas from Galatia in 25 BC. During the Augustus period, the city was exposed to colonization activities. Iconium City became a complete Roman colony in the Hadrian period. Iconium was important for trade, since it was situated at the junction of the roads from the north - south, east - west. That is why various coins were pressed in the city. Indeed, many Colony-Iconium coins of the Roman period have been identified which were found in coin exhibitions and located in the storage. They had been brought to different archeological museums in Turkey via scientific excavations or purchasing or confiscation. The aim of the study is to have knowledge about the socio- economic life, belief system and political development in the region through these coins which are dated to the Roman period.

Keywords: Iconium, Rome, colony, coin.

* Bu makale, Prof. Dr. Asuman BALDIRAN danışmanlığında tamamlanan *Lykaonia Sikkeleri* başlıklı Doktora tezinden üretilmiştir.

GİRİŞ

Çalışmamızın konusunu oluşturan Iconium kenti bugünkü Konya il merkezidir. Genellikle Hitit belgelerinde İkuwaniia olarak geçen şehir olduğu kabul edilmektedir (Bahar-Karauğuz vd. 1996: 51)¹. Konya adının diğer yandan Phryg dilindeki Kawana'dan geldiği de kabul edilmektedir (Buğdaycıoğlu 1973: 2; Umar 1993: 410). Bu isim, Luwice Kawa sözcüğü ile ilişkilendirilmiş, Khawa(s) kelimesine koyun anlamı kazandırılmıştır. Kelimenin İkonion ile ilişkisiyse Kawana adının bazı yerlerde Konana şeklinde geçtiği ve Hellen dilinde İkonion'a dönüştüğü şeklinde ifade edilmesidir. Bu görüş, Phryg dilindeki bir yazıtta şehrin Kaoania şeklinde geçmesiyle kanıtlanmaya çalışılmaktadır. O halde Luwice Kawana şeklinde olan isim, Kaonion şekline dönüşmüş ve daha sonra Roma-Bizans devrinde İkonion-Iconium olarak söz edilmiştir. Bu bakımdan mevcut bilgi ve bulgular ışığında Konya adının ilk şekli olarak antik Yunanca'daki İkonion'dan önce Kawania adı kabul edilmiş olduğu söylenmektedir (Zoroğlu 1984: 138).

MÖ 334 yılındaki İskender hâkimiyeti ve daha sonra generalleri döneminde sık sık el değiştirmesine rağmen şehir İkonion adı bütün Antik Çağ boyunca süregelmiştir. Antik yazarlardan Strabon (MÖ 63-MS 21) İkonion şehri olarak ifade ettiği Konya için Geographika adlı ünlü eserinde: büyüğü "Koralis" küçüğü de "Trogitis" olmak üzere iki de göl bulunur diye bahseder (Strabon: XII/ 6, 1). Şehir, MÖ 25 yılında Galatyalı Amyntas'ın ölümü sonucu Roma tarafından Asia eyaletinin oluşturulmasıyla Roma egemenliğine girmiştir. Roma uygarlığının koloni faaliyetlerine tanık olan kent merkezinde yapılan Prof. Dr. Asuman BALDIRAN başkanlığında yapılan yüzey araştırmasında pek çok arkeolojik buluntu tespit edilmiştir (Baldıran 2009: 313-332). Bu buluntular arasında çalışmamızın konusunu oluşturan tarihi, arkeolojik, ekonomik değeri olan Iconium kentine ait koloni sikkeleri de bulunmaktadır. Koloni- Iconium olarak adlandırılan kentin darp ettiği sikkeler üzerindeki tiplerin tespit edilmesi, tipleri tespit edilen bu sikkelerden yola çıkılarak genel olarak tipolojilerinin oluşturulması ve yine bu sikkeler üzerinden bölgenin ekonomik, kültürel, inanç yapısı ve siyasal gelişimini anlamak çalışmamızın amacını oluşturmaktadır.

KOLONİ ICONIUM SİKKELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Çalışmamızda 11 adet Roma Dönemi koloni sikkesi darp edilmiştir. Sikkelerin ön yüzlerinde imparatorluk betimi, arka yüzlerinde ise Roma kolonisi için gösterilen tipik tasvirler vardır. Bunlar toprağı çift süren rahip, dişi kurt ile Romus Romulus ve iki lejyon sancağı betimidir. Tanrı olarak baktığımızda ise; Herakles, Perseus, Tanrıça olarak ise Kybele, Athena ve son olarak kaya üzerine oturmuş Tanrıça Tyche ve onun ayaklarının dibinde yüzen ismi belli olmayan nehir veya su tanrısı betimlemeleri karşımıza çıkmaktadır. Koloni sikkelerinde kullanılan lejantlar ise: "COLONEA, COLONIA[E] LVSTRA, COL. ICONIENSIVM COL. COL AEL. ADR. ICONIEN" şeklindedir. Sikkelerimizin hammaddelerine baktığımızda Roma İmparatorluk döneminin belli başlı bakır, bronz sikkeleri olarak *as*, *dupondius* ve *sestertius*'u gösterebiliriz. Bunlardan *as* bakırdan; *dupondius* ve *sestertius* pirinçten (orichalcum) basılmışlardır. *As*, bakır olduğundan kızılımsı ya da kiremit rengi; *dupondius* ve *sestertius* da pirinç olduklarından sarı bir görünüme sahiptirler (Tekin 2000:14).

Koloni kelimesi ise, muhtemelen yeryüzünün bir çiftçisini ifade eden *colonus* kelimesi ve çift sürmek anlamına gelen *colere* fiilinden türemiştir. Tarih boyunca kolonilerin kuruluş

¹ İkuwaniia olarak geçtiği çivi yazılı metinler için bk. Monte-Tischler 1978: 137.

nedenleri de çok çeşitli olmuş olup ihtiyaçlara göre şekillenmiştir. Düzenli ve teşkilatlı kurulmuş koloniler Roma'nın şehir devletinden büyük bir imparatorluk haline gelmesinde çok önemli bir fonksiyon göstermiştir². Dolayısıyla Roma İmparatorluğu'nun gelişmesinde Roma kolonizasyon tarihi de önemlidir. Roma İmparatorluğu'nda koloni, 500 yıldan daha uzun bir süre varlığını sürdüren ve sürekli ihtiyaç duyulan bir kurum olma özelliği göstermiştir (Levick 1967: 1). Roma kolonileri kural gereği, ele geçirilmiş ya da Roma İmparatorluğu'na bağlanmış topraklar üzerinde Roma vatandaşlarının, görev süresini tamamlamış askerlerin ya da Latin müttefiklerin yerleştirilmesi ile ortaya çıkan devlete ait yerleşme mekanlarıdır (Özsait 1999: 124).

MÖ 25 yılında Lykaonia Bölgesi'ndeki kolonizasyon faaliyetlerine baktığımızda Augustus Iconium kentinde muhtemelen Hommonadlarla mücadele etmek için şehircilik politikasının eseri olarak bu bölgede Roma kolonisi inşa etmişti ve Hellenistik polisle birlikte hayatlarını devam ettiriyorlardı. İmparator Hadrian³ döneminde kent kolonist hareketlerine sahne olmuştur. Sikkeler üzerindeki "Colonia" unvanı ve "Colonia Hadriana Augusta" yazıtları bu durumun en önemli kanıtıdır (Pilhofer 2001: 27-34; Head 1911: 713- 714; Özsait 1999: 128). Bir süre ara verildikten sonra İmparator Antoninus Pius döneminde tekrardan koloni sikkeleri darp etmiş olup bu durum Gordian III dönemine kadar devam etmiştir.

Yukarıda da bahsedildiği gibi Iconium kentinin Hadrian yönetimi altında Roma kolonisi olduğu tespitinde bulunulmuştur ancak bununla ilgili tarih tam olarak bilinmemektedir. Yine de imparatorun yönetiminin son zamanlarına denk gelmiş olabilir çünkü bronzdan yapılmış sikkelerin üzerinde Yunan alfabesi bulunmaktadır ve koloni olma durumuyla ilgili hiçbir iz taşımaz. Ramsay'ın (1941: 11) çıkarımına göre bu durum MS 1 Ocak 138 tarihinde olmuştur, fakat bu varsayım "COL AELIA HADRIANA AUG" unvanına sahip olan şehirde bulunan, aynı tarihli Grekçe lejantlı onur unvanı yazıtlarına ters düşmektedir. Kornemann'a (1901: 551, 263) göre "COLONEA ΚΛΑΥΔΕΙΚΟΝΙΕΩΝ" olarak Grekçe adlandırılan şehirde bulunan bir yazıt, Iconium kentinin çok önceden koloni olduğunu göstermektedir. Bu yazıta dayanarak Iconium'un Claudius zamanında koloni haline geldiğini söylemektedir. Ruge (1900: 991) ise, şimdiye kadar yayımlanmayan 3 sikkeye dayanarak Iconium'un Augustus yönetimi altında koloni olduğunu yorumlamıştır.

² Roma kolonizasyonu başlangıçta askeri nitelikli ortaya çıkmıştır. Kartaca Savaşları sonuna kadar temel amaç olarak Roma imparatorluk topraklarının savunmasına öncelik verilmiştir. Roma İmparatorluğu'nda MÖ 123/124 yıllarında yeni bir koloni fikri ortaya çıkmıştır. Bu fikir, halk *Tribunu Gaius Sempronius Gracchus*'un müttefikleri ve Roma'da yaşayan yoksul halkı yerleştirerek koloniler kurulması için yapılan girişimlerdi. Fakat bu girişimler politik nedenlerle engellenerek *Gaius Sempronius Gracchus*'un da ölümüne neden olmuştur. Ama *Gaius Sempronius Gracchus*'un ölümünden sonra da bu fikir akıllardan silinmemiştir ve bu koloni fikrinden ilk önce Marius, daha sonra da *L.C. Sulla*, görev süresi dolmuş askerler için yararlanmaya çalışmıştır. Bu gelişmelerin akabinde *G. Iulius Caesar*'ın koloni kurma çabaları yeni bir düzen fikrini ortaya çıkarmaktadır. *Caesar*'da *G.S. Gracchus* ile aynı koloni siyaset fikrini devam ettirmiştir. *Caesar*'ın kurduğu koloniler iki guruba ayrılmaktadır. Birincisi; emekli askerlerin ihtiyaçlarını karşılamak için kurulan askeri kolonilerdir. İkincisi; Roma'nın yoksul halkına olanak sağlayan vatandaş kolonileridir. Bu bağlamda birçok eyalette kurulan kolonilere yerleştirilen halk vasıtası ile sosyal sorunlarda önemli oranda azalma görülmüştür. *G. Caesar* dönemine kadar Batı Anadolu'da Roma kolonisi gözlenmemektedir. (Özsait 1999: 123).

³ Hadrian'ın politikası, Roma'nın sınırlarını Augustus'un belirlediği şekilde kuzeyde Ren ve Tuna Nehirleri'nden doğuda Fırat (Euphrates) Nehri'ne kadar korumaktı. Babası Traian yayılcı bir politika izleyerek Fırat'ın ötesine ulaşmış Armenia, Parthia ve Mezopotamya'yı fethetmiştir. Tabii imparatorluğun sınırlarının bu kadar genişlemesi denetimi zorlaştırıyordu. Bu nedenle Hadrian, doğudaki askerleri Fırat'a kadar geri çekerek Fırat sınırını güçlendirmiştir. Traian'ın fethettiği yerleri de oraların yerli krallarına bırakarak Roma'nın yasal kralları olarak kalmalarına imkan vermiştir. Hadrian, Caesar ve Augustus gibi direkt olarak koloni kurmamış; var olan kentlerin statülerinin devam etmesine izin vermiştir (Tekin 2008: 255).

Çünkü sikkeler üzerindeki "COL IUL AUG" unvanları, sikkelerin Titus döneminden gelmesine rağmen şehrin Augustus yönetimi altında koloni edildiğini gösteriyor. Çalışmaya konu olan 1 adet bronz sikkemizin üzerinde "COL E Q ICONIEN" yazması, Ruge' nin dediklerini ispatlamakla birlikte bu sikkenin Titus' un hâlâ hayatta olduğu döneme denk gelmesi demektir. Sikkenin sol ve sağ tarafında E ve Q harfleri bulunmaktadır. "E" harfi Ex, "Q" harfi ise Quintanın kısaltılmasıdır. Bu durum koloni sırasında lejyonerlerin bir bölümünün Iconium'da yerleştiği 5. lejyon ile ilişkilendirilebilir. 5. lejyon Galicia hakkındaki bilgilere sadece yazıtlardan ve Titus'un sikkelerinden yola çıkılarak ulaşılabilir. Tüm bu değerlendirmeler ışığında sikkenin arka tarafında 5. lejyon sancağı tasvir edilmiştir. Ön yüzde ise Titus portresi vardır ve basım tarihini MS 79 yılı olduğunu düşünüyoruz. Çünkü bu sikkeler koloninin MÖ 25 yılına denk gelen yüz yıllık kuruluşunu göstermektedir (Kat. No. 5 / Res. 5).

Ayrıca kurulan farklı koloniler hakkında da kısmen bilgiye sahibiz. Augustus'un kurduğu koloniler kuruluş çeşitliliklerinden dolayı farklılık gösteriyordu. Tekin'e (2008: 254) göre doğudaki ve Orta Anadolu'daki hemen hemen bütün Augustus kolonileri sahil kolonileriydi ya da sahile yakındı. Bu nedenle Augustus'un Orta Küçük Asia'da kurduğu askeri kolonilerin de özel bir yeri vardı. Lejyonerlerden ayrılan Roma vatandaşlarının yerleşimi gibi Iconium'a ait olan sikkeler, Augustus'un bölgenin belli bir bölümünü alması ve oraya eski askerleri yerleştirmesinden dolayı söz konusu olabilir. Geri kalan yerler ise muhtemelen sikke basımının daha büyük olduğu Yunan şehri olarak kalmıştı.

Şehrin ilk koloni sikkelerinden biri Claudius dönemine dayanmaktadır. Claudius egemenliğindeki bu basım Hadrian yönetimi altında son bulmuştur. Claudius yönetimi altında Iconion kenti, eski adlarıyla bağlantılı olan "ΚΛΑΥΔ" Grekçe onur unvanını almıştır. Çalışmamıza konu olan sikkenin ön yüzünde ise "ΚΛΑΥΔΙΟC ΚΑΙCΑΡ CΕΒΑC" (Claudius Sesar Sebaste) lejantıyla beraber defne taçlı Claudius betimi yer almaktadır. Şahin'e (2005: 423) göre ön yüzde tasvir edilen imparatorun başındaki çelenkler de daha çok Roma imparatorları tarafından propaganda amacı ile kullanılmıştır. Bilindiği kadarı ile ilk olarak İmparator Augustus ile ortaya çıkan ve *corona civica* olarak adlandırılan defne dalından örülmüş çelenkler, genellikle Roma imparatorları tarafından propaganda amacı ile kullanılmıştır. *Corona civica* ikonografik açıdan hem birlikte bulunan kişinin imparator olduğuna işaret etmekte, hem de o imparatorun halkı için ne kadar iyi, hoşgörülü ve yardımsever bir insan olduğunu göstermektedir. Arka yüzde ise "CΕΒΑCΘΗ ΕΠΙ ΑΦΡΕΙΝΟΥ ΚΛΑΥΔΕΙΚΟΝΙΕΩΝ" (Sebaste Afrinus Claudius Iconium) lejantı, sağa dönük defne yapraklı tacıyla Claudius'un eşi Agrippina betimi yer almaktadır. Sikke üzerindeki lejantların Latince değil Hellence olması bu sikkelerin şehrin yerel sikkeleri olduğunun önemli bir belirtisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bir diğer önemli husus ise sikkenin arka yüzdeki lejantında "ΑΦΡΕΙΝΟΥ" (Afrinus) olmasıdır. Bu durumdan yola çıkarak da bu sikke, Claudius'un Galatia Valisi Marcus Annus Afrinus tarafından basılmış olduğunu ve Lykaonia Bölgesi'nin Galatia ile bu dönemde aynı idare içerisinde kaldığını gösteren bir kanıt olarak karşımıza çıkmaktadır (Kat. No. 1 / Res. 1).

Iconion kentinde var olan Claudius, Nero, Vespasian, Titus ve Hadrian imparatorlarının yönetimleri altındaki sikkelerde istisnasız "ΕΙΚΟΝΙΕΟΝ" yazmaktadır. İmparator Antoninus Pius döneminde Yunanca yazı kaybolmuş onun yerini sikkelerin üzerinde Latince yazılar almıştır (Aulock 1976: 56). Kayda değer diğer bir konu ise İmparator Claudius idaresi altında basılan sikkelerdir. Bu sikkelerden Marcus Annus

Afrinus'un portresinin betimlendiği sikkelerin basımının az olduğunu anlıyoruz Marcus Annius Afrinus, Claudius hükümetinin egemenliği altında Galatia eyaletinin elçisidir. Onun adını, aynı şehrin sikkelerinden ve "ANNIOC AΦEINOC" lejantundan (Annius Afrinus) dolayı bilmektedir. Marcus Annius Afrinus Pannonia Bölgesi'nde Vespasian yönetimi altında elçi olduğu zamanlardan bilinir. Sikkenin arka yüzünde ise "ΚΛΑΥΔ ΕΙΚΟΝΙΕΩΝ" lejantlı, ayakta durmuş sağ elinde harpası sol elinde Medusa başı tutan Perseus betimi yer almaktadır. Iconium sikkelerinin arkasında yer alan bu tasvirin anlamı Konya'nın adı Brown'a (2000: 113) göre "kutsal tasvir" anlamındaki "IKON" sözcüğünden gelen Deukalion tufanından sonra Prometheus'un yaptığı insan biçimli kalıplara veya evvelce Danaia kentine eziyet eden ejderin kafasını kesen Perseus'un anısına dikilen anıta bağlanmakta olup sikkemiz üzerinde Perseus ile Medusa resimlerinin bulunması da bu görüşü destekler niteliktedir (Kat. No. 2/ Res. 2).

Çalışmamızda değerlendirilen sikkeler içerisinde yapım maddesi bronz olan Nero dönemine ait iki sikke yer almaktadır. Arka yüz betimleri birbirlerinden farklıdır. Sikkenin ön yüzünde "NEPWN KAICAP CEBACTOC" (Nero Sezar Sebaste) unvan lejantı ve İmparator Nero'nun çelenkli portresi betimlenmiştir. Sikkenin arka yüzünde ise sol elinde asa, sağ elinde haşhaş tutar vaziyette tahtta oturmuş şekilde İmparatoriçe Poppaea tasvir edilmiştir. İmparatoriçe'nin sol elinde tuttuğu asa ise gücü; sağ elinde tuttuğu haşhaş bolluğu, bereketi imgelemiş olmalıdır. Tahtta oturmak ise Poppaea'nın imparatorluk tahtındaki güçlü konumunu ifade etmektedir. Kadınların Roma geleneklerine göre siyasi ve idari anlamda herhangi bir resmi görev ve sorumlulukları olmadığını biliyoruz. Bu yüzden İmparatoriçe'nin sikkenin arka yüzünde tahta oturmuş bir şekilde tasvir edilmesi Poppaea'nın İmparator Nero üzerindeki etkisinin de net bir ifadesi olarak karşımıza çıkmaktadır (Kat. No. 3 / Res. 3).

Bir diğer bronz sikkenin (Kat. No. 4/ Res. 4) üzerinde: "AYTOKPATWP KAICAP OYEC]ΠACIANOC" (İmparator Sezar Vespasian) lejantı ve geç yaşta tahtta oturmuş olan sağa dönük sert ifadesiyle Vespasian portresi yer almaktadır. Roma'da iç isyanların patlak verdiği ve bunun sonucunda ekonomik sorunların olduğu sıkıntılı dönemde iktidara gelen Vespasian, sikkesinin arka yüzünde bu olumsuz durumları ortadan kaldırmakla ilgili olsa gerek Anadolu'nun eski tanrıçalarından Kybele en klasik haliyle sol elinde daire şeklinde *tympanum*, sağ elinde *phiale* ya da *patera* tutarak tahtında oturmaktadır. Arka yüzde Tanrıça Kybele'nin betimlenmesi bölgeye bolluk ve bereket getirmesi, halkı beslemesi ümidiyle imparatorun duada bulunmakta olduğunun ifadesi olarak gözükebilir. Ayrıca sikkelerin arka yüzünde görülen Kybele betimi bölgenin yerel tanrısı Kybele kültürüyle de çok yakından ilişkilidir. Lykaonia Bölgesi'nin önemli yerleşimlerinden biri olan Sızma'da Kybele kültür varlığı öteden beri bilinmektedir (Ramsay 1918: 148). Sızma'da Kybele kutsal alanının olduğu ve tanrıçaya "Zizimene" olarak tapınıldığı bilinmektedir. Meter Zizimene Laodikeia Combusta'nın (Ladik) güneyinde Zizime çevresinde yerel kült olarak çok yaygın olduğu ve ona adaklar sunulduğu bilinmektedir. Yine Sızma kasabasında bulunup Konya Etnografya Müzesi'ne götürülen bir heykel (Kybele) ile bir evin duvarında yapı taşı olarak kullanılan Kybele kabartması yazıtlarla da desteklendiği gibi Kybele ya da yerel adıyla Meter Zizimene kültürünün varlığını doğrulamaktadır (Ramsay 1905: 368; Robinson 1926: 9-29; Laminger 1984: 87-94). Yine köy halkının belirttiğine göre Konya Etnografya Müzesi'ndeki Kybele yontusunun bulunduğu alanda, büyük ve orta büyüklükteki taşlardan inşa edilmiş bir duvar yer almaktaydı. Fakat daha sonra bu duvar sökülerek taşları köydeki evlerin yapımında kullanılmıştır. Kybele kutsal alanı da muhtemelen burası olmalıdır. Kybele ile

ilgili kalıntıların var olduğuna dair kanıtlar Beyşehir ilçesi Karahisar köyündeki antik yerleşimde de yoğun bir şekilde karşımıza çıkmaktadır. Özellikle Roma Dönemi Kybele adına yapılmış kaya anıtları bu durumun en net göstergesi olarak karşımıza çıkmaktadır (Baldıran– Söğüt 2002: 54-55).

Bir başka bronz sikke de (Kat. No. 6/ Res. 6). "DOMITI CAIS AVG" (Domitian Sezar Augustus) unvan lejantları, ortada sağa dönük imparator ihtişamlı yapısıyla Domitian portresi yer almaktadır. Arka yüzde ise, "COLONEA ICOEON" (Coloni Iconium) lejantları, ortada ayakta sola duran sol elinde kalkan sağ elinde mızrağıyla miğferli Athena betimi yer almaktadır. Bilindiği gibi Athena barış ve akıl tanrıçası olup bu dönemde sikkeler üzerinde yer alması muhtemelen İmparator Domitian'ın devlet politikasıyla ilişkilidir. Çünkü İmparator başarılı stratejisiyle rüşvet yolsuzlukların üzerine gidip kalıcı yasaklar getirmiştir. Ayrıca isyanların bastırılmasıyla ülkesine barış ve huzurun gelmesini de sağladığından sikkeler üzerinde barış fonksiyonu ile anlam taşıyan Athena betimini kullanmış olduğunu anlıyoruz.

İmparator Hadrian zamanında ise (MS 117-138) tam bir Roma kolonisi durumuna geldiği anlaşılan kent, "Colonia Iconium" unvanını almıştır (Tekin 2008: 255). Kentin, yerli <polis>i de içine alıp "Claudius Iconium Colonia Hadriana" ya da "Coloni-Iconium" adıyla anılmaya başlandığı anlaşılmaktadır (Mitchell 1993: 77). Örneğin incelediğimiz sikkeler içinde yer alan örneğimize baktığımızda "ΑΔΡΙΑΝΟC ΚΑΙCΑΡ" (Hadrian Sezar) unvan lejantı, ortada sola dönük genç bir Hadrian portresi yer almaktadır. Arka yüzde ise "ΚΛΑΥΔ ΚΟΛ ΕΙΚΟΝΙΕΩΝ" (Claudius Coloni Iconium) lejantı, ortada sağ elinde Medusa başı sol kolunda ise *chylamis* ve üzerinde harpa ile sağa duran Coloni Iconium kentinin mitolojik simgesi olan Perseus betimi yer almaktadır. Her ne kadar bu dönemde Iconium kenti yoğun bir koloni faaliyetlerine sahne olsa bile kentin yerel geleneğini hem yazıt hem de tasvir anlamında koruduğu anlaşılmaktadır (Kat. No. 7/ Res. 7).

Şehir Antoninus Pius'un yönetimi altında da kolonileştirilmiş, koloni başlığı ve Latin alfabesiyle sikke basmıştır. Yine bir örneğimizde ön yüzde "IMP C T A H ANTONINOC" (İmparator Sezar Titus Aurelius Hadrianus Antoninus) lejantı, ortada sağa dönük tacıyla İmparator Antoninus Pius portresi betimlenmektedir. Arka yüzde ise "COL ICO" (Coloni Iconium) lejantı, ortada sola duran kalkan mızrağı ve korinth miğferiyle Athena ve sağ elinde onu zafer çelengiyle taçlandıran Nike betimi yer almaktadır (Kat. No. 8 / Res. 8). Artık basılan bu tek tük koloni sikkeleri de tükenmiştir ve İmparator Antoninus Pius Dönemi'nde tekrardan koloni sikkeleri darp etmiş olup bu durum Gordian III Dönemi'ne kadar devam etmiştir. Çalışmada yer alan her iki sikkenin ön yüzünde "IMP CAES M ANT GORDIANVS" lejantları, ortada sağa dönük İmparator Gordian portresi yer almaktadır. Arka yüzde ise her iki sikke de ortak olan "COL ICONIE S R" (Coloni Iconium Senatus Romanus) lejantı, betim olarak da birinde bir nesne üzerine dayalı ve üzerine aslan postu atlı sopasına sol koltuk altı ile yaslanmış olan Herakles görülmektedir. Sopanın altında bir boğa başı betimlenmektedir. Böylece sopa ile bir boğa başının iki boynuzu arasına dayandığı görülmektedir⁴ (Kat. No. 9/ Res. 9). Sikkenin arka yüzündeki Herakles betimine baktığımızda mitolojik işlevinin yanı sıra bölgedeki kültürlerin yansmasıyla da ilişkili olduğu sonucunu da çıkarıyoruz. Son yıllarda Prof. Dr. Asuman Baldıran başkanlığında bölgede yürütülen yüzey araştırmaları

⁴ Farnese Herakles tipinin yaratıcısı heykeltıraş Lysippos (Havelock 1981: 119-120, No. 81) olup tipin en iyi örneğini yansıtan ise heykeltıraş Glykon tarafından yapılan Nappoli Ulusal Müzesi'nde bulunan Farnese Herakles'idir (Richter-Marie 1954: 76; Boardman 2014: 57, Res. 37).

sonucunda diğer bölgelerde olduğu gibi Lykaonia Bölgesi'nde de Herakles'in en çok tapınım gören tanrılardan biri olduğu görülmüştür (Baldiran 2012: 73). Bu araştırmalar sonucunda Lykaonia Bölgesi'nde Herakles kültürünün yayılım alanları fazla olmakla birlikte betimlerinin daha çok mezar stelleri, lahitler ve ostotekler üzerinde yaygın olduğu görülmüştür (Ramsay 1905: 254; Swoboda- Keil vd. 1935: 7). Lykaonia Bölgesi'nin güneyinde yer alan Taşkent ilçesine bağlı Avşar kasabasında bulunan ostotek gövdesinin alt panelinde de Herakles'in 12 işi tasvir edilmiştir (Baldiran 2005: 70). Bir diğer örnekte Kızılcaköy'de bir evin duvarında şpolyen (devşirme) olarak yerleştirilmiş kireçtaşı bir kabartmada, omzunda aslan postu ile Herakles betimlenmiştir. Ancak bu kabartmada betimlenen figürde her ne kadar Herakles simgesi ön planda tutulmuş olsa da muhtemelen yerel bir tanrıya işaret ediyor olabilir. Çünkü sakallı olarak betimlenen büstün sol omzu üzerindeki boşlukta yıldırım demeti motifinin de kullanılmış olması bu kabartmada çift nitelikli bir yerel tanrıyı düşünmemizi sağlamaktadır. Seydişehir civarındaki Dikilitaş'ta bir köy evinin duvarında yapıtaş olarak kullanılan ostoteğin uzun ön cephesi üzerinde, Herakles atribütü olan lobutu ile betimlenmektedir. Yine Seydişehir Kızılcaköy'de bir evin duvarında Herakles bu kez büstü ile görülmektedir. Diğer sikkenin arka yüzünde ise ortada sağa doğru bir inekle bir boğanın koşulu olduğu çift süren rahip betimi yer almaktadır. Sikkenin arka yüzünde yar alan çift süren rahip betimi ise kolonileştirme politikası olarak karşımıza çıkmaktadır. Koloni kelimesinin, muhtemelen yeryüzünün bir çiftçisini ifade eden *colonus* kelimesi ve çift sürmek anlamına gelen *colere* fiilinden türemiş olduğu bilinmektedir. Koloni kentinin kuruluşunda tarıma ait topraklar belirlendikten sonra şehrin sınır taşları dikiliyordu ve bu taşların üzerine kentin adı ya da baş harfi yazılıyordu. Koloni kentine gelindiğinde koloninin kuruluşu nedeniyle bir tören yapılıyordu. Bu törende eski bir Etrüsk geleneği olan sağ tarafa bir boğa, sol tarafa bir ineğin koşulu olduğu ve bir rahibin tuttuğu saban yardımı ile koloniyi tahkim edecek sur takip ediliyordu. Böylece koloni kentinin açılışı yapılıyordu. Koloni tarihinde önemli olan bu olay, koloni sikkesinde de (Kat. No. 10/ Res. 10) betimlenerek kuruluş tarihi hatırlatılmaktadır (Özsait 1999: 130).

Gordion III' ten sonra basılan koloni sikkeleri ve Roma Senatosu'nun onayını gösteren "S R" harfleri hala görülmekte olup bu durum Gallienus dönemine kadar uzanmaktadır. Örnek olarak iki sikke karşımıza çıkmaktadır. Bu sikkelerin ön yüzünde "IMP C P LIC GALLIENVAT P F" (İmparator Sezar Publius Licinius Gallienus Pius Felix) lejantları, ortada sağa dönük, şua taçlı İmparator Gallienus portresi betimlenmiştir. Arka yüzde ise birinde "ICONIEN COLO S R" (Coloni Iconium Senatus Romanus) lejantı ve ortada sola dönük tahta oturan şans, talih tanrıçası Tyche betimi yer almaktadır. Tyche sol elinde dümen sağ elinde meyvelerle süslü bereket boynuzu (cornucopiae) tutar. Tahtın altında ise tekerlek veya çark tasviri yer almaktadır (Kat. No. 11/ Res. 11)⁵. Diğer sikkenin arka yüzünde ise Roma'nın kuruluş efsanesine atıfta bulunan bir koloni betimi olan dişi kurt tarafından emzirilen Romulus ve Romus tasviri yer almaktadır (Kat. No. 12/ Res. 12).

Gallienus dönemi bitiminde, az sayıdaki kent haricinde diğer Anadolu kentlerinin genelinde görüldüğü gibi Lykaonia Bölgesi'ndeki kentlerde de sikke darbının son bulduğu görülmektedir. Yaklaşık MS 268 yılı olarak kabul gören bu tarihte (Howgego 1998: 163) kent sikkelerinin son bulmasında, kentlerde sikke basımı masrafları gibi kamu harcamalarını

⁵ Hayatın veya kaderin tekerleği, çarkı anlamına da gelir. Talih Tanrıçası Fortuna, gemelde bir çark çevirirken betimlenmiştir. Bu çarkın her tarafında; her yanında ondan medet uman eşek yüzlü insanlar betimlenmiştir. Tyche veya Fortuna elindeki çarkla insanların şansını ve kaderini yükseltip alçaltır (Herzog Hauser - Ziegler 1948: 156-163).

karşılacak varlıklı kişilerin azalması, küçük birim oluşturan bronz sikkelerin değer kaybetmeleri ve imparatorluk idaresinin sikke basımında standartlaşma ve düzenleme getirme isteği gibi faktörlerin bulunduğu anlaşılmaktadır (Howgego 1998: 165). Sonradan, daha az şehrin daha fazla miktarda sikke darp etmeye başlamasıyla da sikke basımı işinin azalarak sona erdiği düşünülebilir. Bu sikkelerin yok oluş nedenleri tek başına yukarıda bahsettiğimiz genel ekonomik felaketler de değildir. MS III. yüzyıl ortaları Roma İmparatorluğu için oldukça zor; veba salgınlarının, barbar istilalarının ve neredeyse hiç bitmeyen sivil savaşların yaşandığı bir dönem olarak da karşımıza çıkmaktadır.

SONUÇ

Bu çalışma içerisinde koloni sikkelerinde; Roma İmparatorluğu'na bağlı mitolojik, lejyon propaganda ve imparator ve imparatoriçe ile bağlantılı betimlerin var olduğu tespit edilmiştir. Bu durum Roma İmparatorluk politikasının ve inancının sikke betimlerine yansıdığı göstermekte olup betimlerin seçimindeki faktörlerin Romanizasyon politikası ile ilgili olduğu sonucuna varılmıştır.

Koloninin resmi dilinin Latince olması sikkeler üzerindeki lejantlara da yansımıştır. İmparator isimleri ve unvanları ile birlikte kentin adı ve arka yüzde yer alan figürlerin isimleri hep Latince yazılmıştır. Ancak Severus Dönemi'ne kadar yer yer Grekçe lejantların varlığı Iconium kentinde Yunan dönemdeki kültür geleneğinin ve kendi yerel geleneğinin devam ettiğinin göstergesi olarak görülmektedir. Sikkeler arka yüzlerindeki "COL, COLONEA CAES" gibi ibareler de şehir adıyla birlikte şehrin statüsünü göstermektedir.

SUMMARY

Lykaonia is called as the region where included Konya and Karaman in Classical Age. It is accepted that the name of Lykaonia has been rooted in Lukka in Hittites period. About the colonization activities in Lykaonia Region in BC 25, a Roman colony was built as the work of urbanization that was applied in Augustus's period to establish Pax Romana (Roman peace) in that region. Also, the cities in the region in Emperor Hadrianus's period witnessed to the colonist activities. One of these colony cities was Iconium city.

Iconium was the city center of Konya where is in the center of Anatolia today. It has been accepted that Iconium city is a Roman colony under Hadrian's directorship. Much as the date about this cannot be exactly known, it might be the recent times of Emperor Hadrian's governance. There was still Greek alphabet on coins and there was no trace of being a colony. With reference to Ramsay, the situation mentioned occurred on 1 January 138. However, this assumption is inconsistent with honorary title inscriptions with Greek alphabet in the city that has "COL AELIA HADRIANA AUG" superscription. According to Kornemann, an inscription in the city called "COLONEA ΚΛΑΥΔ ΕΙΚΟΝΙΕΩΝ" shows that Iconium City was a colony a long time ago.

We understand following items in the light of assessments above;

a. It was coined after leaving of colonies of Augustus, namely, under Vespasian and Titus's directorship (AD 69- 79).

b. It was coined under Hadrian's directorship (AD 117- 138).

c. It was coined under Gordian III (AD 238- 244) ve Gallienus's (AD 253- 268) directorship.

There is emperorship image on the observe of colony coins; typical descriptions that were shown for Roman colony can be seen on the reverse side of the same coins. These descriptions; the priest who ploughs, she-wolf with Romus Romulus and two legion flags. Herakles and Perseus were described as the God; Kybele, Tyche and Athena were described as Goddess. The legends that were used in colony coins generally are "COLONEA, COLONIA[E], COL. ICONIENSIVM COL. COL AEL. ADR. ICONIEN".

KAYNAKÇA

- Abay, Nizam (2018). *Lycaonia Sikkeleri*. Doktora Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi.
- Aulock, Hans Von (1976). *Münzen und Städte Lykaoniens*. İstanbul: Tübingen.
- Bahar, Hasan- Karauğuz, Güngör vd. (1996). *Eskiçağ Konya Araştırmaları I. Phrygia Parroreus Bölgesi (Anıtlar, Yerleşmeler ve Küçük Buluntular)*. İstanbul: Sanat Yay.
- Baldıran, Asuman (2005). "Taşkent-Avşar Ostotekleri". *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi* 22 (2): 67- 86.
- Baldıran, Asuman (2009). "Taşkent İlçesi ve Civarı 2007 Yılı Yüzey Araştırması Raporu". *AST* 26 (1): 313-332.
- Baldıran, Asuman (2012). "Yeni Örneklerle Lykaonia Bölgesi Kültürleri". *Stratonikeia'dan Lagina'ya Ahmet Adil Tirpan Armağanı*. İstanbul: Ege Yay. 73- 88.
- Baldıran, Asuman- Söğüt, Bilal (2002). "Lykaonia Bölgesi'nde Kybele Kültü: Beyşehir ve Seydişehir İlçeleri". *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi* 14: 45- 70.
- Boardman, John (2014). *Yunan Heykeli Geç Klasik Dönem*. çev. Müjde Peker. İstanbul: Homer Yay.
- Brown, Peter (2000). *Geç Antik Çağ'da Roma ve Bizans Dünyası*. çev. Turhan Kaçar. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yay.
- Buğdaycıoğlu, Saffet (1973). *Konya İl Yıllığı*. Konya: Yeni Kitap Yay.
- Havelock, Christine Mitchell (1981). *Hellenistic Art: The Art of the Classical World from the Death of Alexander the Great to the Battle of Actium*. 2d ed. New York and London: W. W. Norton.
- Head, Barclay Vincent (1911). *Historia Numorum A Manual Of Grek Numismatics*. Oxford: Clarendon.
- Herzog Hauser, G. and Ziegler, K. (1943). "Tyche". *RE VII A-1: 1643– 1696*.
- Howgego, Christopher (1998). *Sikkelerin Işığında Eskiçağ Tarihi*. çev. Oğuz Tekin. İstanbul: Homer Kitabevi.
- Kornemann, Ernst (1901). *Coloniae*. Paulys Realencyclopädie der classischen Altertums-wissenschaft. Stuttgart: Metzler.
- Laminger, Pascher Gertrud (1984). *Beiträge zu den Griechischen Inschriften Lykaoniens*, DenkschrWien 173, TAM 2, Viena: Österreichische Akademie der Wissenschaften.
- Levick, Barbara (1967). *Roman Colonies in Southern Asia Minor*. Oxford: Clarendon Press.
- Mitchell, Stephen (1993). *Anatolia Land, Men and Gods in Asia Minor. Volume I: The Celts in Anatolia and the Impact of Roman Rule*. Oxford: Clarendon Press.
- Monte, Giuseppe and TISCHLER, Johann (1978). *Die Orts und Gewässernamen der Hethitische Texte*. (RGTC VI). Wiesbaden: Tübinger Atlas des Vorderen Orients 7/6.
- Özsait, Mehmet (1999). "Küçük Asya'da Roma Kolonileri". *Zafer Taşlıkılıoğlu Armağanı Anadolu ve Trakya Çalışmaları*. İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları. 123- 130.
- Pilhofer, Sibylle (2001). "Konya/Ixóniov". *Vom Orontes zum Hellespont*. 27- 34.
- Ramsay, William Mitchell (1941). *The Social Basis of Roman Power in Asia Minor*. Aberdeen: Harvard University Press.
- Ramsay, William Mitchell (1905). *Lycaonian and Phrygian Notes*. *The Classical Review* 19,1905,367-370.413-429. London: Watkins Publishing.
- Ramsay, William Mitchell (1918). *The Utilisation of old Epigraphic Copies*. *The Journal of Hellenic Studies* 38,1918,124-92. Pub: by the Council and sold by Macmillan and Co.

- Richter, Gisela and Marie, Augusta (1954). *Catalogue of Greek Sculptures*. Cambridge: Harvard University Press.
- Robinson, David Moore (1926). Greek and Latin Inscriptions from Asia Minor. Transactions of the American Philological Association 57, 1926, 195- 237. Published by: The Johns Hopkins University Press.
- Ruge, Weimar (1900). *Real-Encyclopädie derclassischen Altertumswissensschaft*. Stuttgart: Metzler.
- Strabon (2005). "Geographika". *Antik Anadolu Coğrafyası. Kitap: XII-XIII-XIV*. çev. A. Pekman. İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yay.
- Swoboda, Heinrich and KEİL, Josef vd. (1935). *Denkmäler aus Lykaonien, Pamphylien und Isaurien*. Prag. Leipzig and Vienna: Rohrer.
- Şahin, Mustafa (2005). *Pisidia Antiocheiası'ndan Yayınlanmamış Bir Marcus Aurel Portresi*. bk: Ramazan Özgan'a Armağan. İstanbul: Ege Yayınları. 425- 433.
- Tekin, Oğuz (2000). *Eski çağda Para (Antik Nüvizmatığe Giriş)*. İstanbul: Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü Yay.
- Tekin, Oğuz (2008). *Eski Yunan Ve Roma Tarihine Giriş*. İstanbul: İletişim Yay.
- Umar, Bilge (1993). *Türkiye'deki Tarihsel Adlar: Türkiye'nin Tarihsel Coğrafyası ve Tarihsel Adları Üzerine Alfabetik Düzende Bir İnceleme*. İstanbul: İnkılap Yay.
- Zoroğlu, Kamil Levent (1984). *Konya Adının Kaynağı Hakkında Dokümanlar*. (Haz. Fevzi Alıcı). Ankara: TTK Yay.

KATALOG**CLAUDIUS I (MS 41- 54)**

Kat. No. 1: AE, 21.5 mm, 4.8 gr, Envanter No: 6079, 258, Korunduğu Yer: Konya Arkeoloji Müzesi

ÖY: "[ΚΛΑΥΔΙΟC ΚΑΙ]CΑΡ CΕΒΑ" lejantı, ortada sağa dönük Claudius'un defne taçlı başı (Annius Afrinus adlı bölge valisi tarafından bastırılmıştır)

AY: "CΕΒΑCΤΗ ΕΠΙ ΑΦΡΕΙΝΟΥ CΟΛ ΚΛΑΥΔΕΙΚΟΝΙΕΩΝ" lejantı, ortada sağa dönük Agrippina portresi

MARCUS ANNIUS AFRINUS (MS 41- 54)

Kat. No. 2: AE, 17 mm, 3.15 gr, Envanter No: 8617, 245, Korunduğu Yer: Konya Arkeoloji Müzesi

ÖY: "ΑΝΝΙ ΟC Α[ΦΡΕΙΝΟC]" lejantı, ortada sağa dönük vali Annius Afrinus portresi

AY: "ΚΛΑΥΔ ΕΙΚΟ]ΝΙΕΩΝ" lejantı, ortada sola dönük Perseus yer alır; sağ elinde harpa, sol elinde Medusa başı

NERO (MS 54- 68)

Kat. No. 3: AE, 25 mm, 10.9 gr, Envanter No: 3709, 270, Korunduğu Yer: Konya Arkeoloji Müzesi

ÖY: "ΝΕΡΩΝ ΚΑΙCΑΡ CΕΒΑCΤΟC" lejantı, ortada sağa dönük İmparator Nero portresi

AY: "[ΠΙ]ΟΠΠΑΙΑ CΕΒΑCΤΗ ΚΛΑΥΔΕΙΚΟΝΙΕΩΝ " lejantı, ortada sağ elinde haşhaş çalı sol elinde asası olan sola dönük tahta oturan Poppaea

VESPASIAN (MS 69- 79)

Kat. No. 4: AE, 23.1 mm, 10 gr, Envanter No: 573, 284, Korunduğu Yer: Konya Arkeoloji Müzesi

ÖY: "[ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΚΑΙCΑΡ ΟΥΕC]ΠΑCΙΑΝΟC" lejantı, ortada sağa dönük İmparator Vespasian portresi

AY: "CΟΛ [ΚΛΑΥΔΕΙΚΟ]ΝΙΕΩΝ" lejantı, ortada sola dönük sağ elinde patera sol elinde tympanon tutan tahta oturan Kybele ve tahtın altında ise aslan yer alır

TITUS (MS 79- 81)

Kat. No. 5: AE, 20.5 mm, 5,05 gr, Envanter No: 8618, Korunduğu Yer: Konya Arkeoloji Müzesi

ÖY: "[Τ] CΑΕC ΙΜΡ [ΡΟΝΤ]" lejantı, ortada sağa dönük İmparator Titus portresi

AY: "CΟΛ Ε [Q] ΙCΟ]ΝΙΕΝ]" lejantı, ortada iki adet stilize lejyon sancağı

DOMITIAN (MS 81- 96)

Kat. No. 6: AE, 19.3 mm, 3.75 gr, Envanter No: 8621, Korunduğu Yer: Konya Arkeoloji Müzesi

ÖY: "ΔΟΜΙΤΙ CΑΙC ΑΥΓ" lejantları, ortada sağa dönük İmparator Domitian portresi

AY: "CΟΛΟΝΕΑ ΙCΟΕΟΝ" lejantları, ortada ayakta sola duran sol elinde kalkan sağ elinde mızrağı ve korinth miğferli Athena

HADRIAN (MS 117- 138)

Kat. No. 7: AE, 14.2 mm, 2,30 gr, Envanter No: 8622, Korunduğu Yer: Konya Arkeoloji Müzesi

ÖY: "[AΔPI]ANOC KAICAP" lejantı, ortada sola dönük Hadrian portresi

AY: "ΚΛΑΥΔΕΙ[KONIEWN]" lejantı, ortada sağ elinde Medusa başı sol kolunda ise chylamis ve üzerinde harpa ile sağa duran Perseus

ANTONINUS PIUS (MS 117- 138)

Kat. No. 8: AE, 20 mm, 4.05 gr, Envanter No: 8394, 301, Korunduğu Yer: Konya Arkeoloji Müzesi

ÖY: "[IMP C T A H] ANTONIN[OC]" lejantı, ortada sağa dönük İmparator Antoninus Pius portresi

AY: "COL ICO" lejantı, ortada sola duran kalkan mızrağı ve korinth miğferiyle Athena ve onu zafer çelengiyle taçlandıran Nike

GORDIAN III (MS 238- 244)

Kat. No. 9: AE, 22.4 mm, 4.6 gr, Envanter No: 8629, 346, Korunduğu Yer: Konya Arkeoloji Müzesi

ÖY: "[IMP CAES M ANT G]ORDIANVS" lejantları, ortada sağa dönük İmparator Gordian portresi

AY: "[COL AEL] IC[ONIE] S R" lejantı, ortada sağa duran sol elinde aslan postu ve lobut tutan Herakles

Kat. No. 10: AE, 34 mm, 20.85 gr, Envanter No: 8627, Korunduğu Yer: Konya Arkeoloji Müzesi

ÖY: "IMP CAES M ANT GORDIANVS [AVG]" lejantları, ortada sağa dönük İmparator Gordian portresi

AY: "COL AELICONIE[N] SR" lejantı, ortada sağa doğru, iki tane öküzle çift süren rahip

GALLIENUS (MS 253- 568)

Kat. No. 11: AE, 22.9 mm, 5.95 gr, Envanter No: 8631, Korunduğu Yer: Konya Arkeoloji Müzesi

ÖY: "IMP C P LIC GALLIENVΛΓ P F Λ" lejantları, ortada sağa dönük, şua taçlı İmparator Gallienus portresi

AY: "ICONIEN COLO SR" lejantı, ortada sola dönük altında tekerlek görülen bir tahta oturan Tyche sol elinde dümen sağ elinde meyvelerle süslü bereket boynuzu (cornucopiae)

Kat. No. 12: AE, 24 mm, 5.8 gr, Envanter No: 8632, Korunduğu Yer: Konya Arkeoloji Müzesi

ÖY: "IMP C P LIC GALLIENVΤ P [F Λ]" lejantları, ortada sağa dönük, şua taçlı İmparator Gallienus portresi

AY: "ICONIENSIVM COP S R" lejantı, ortada dişi kurt tarafından emzirilen Romulus ve Romus

EKLER

Res. 1

Res. 2

Res. 3

Res. 4

Res. 5

Res. 6

Res. 7

Res. 8

Res. 9

Res. 10

Res. 11

Res. 12